

Norges vassdrags- og energidirektorat

Konsesjonsbehandling av vannuttak til snøproduksjon

Ellen Lian Halten, Konsesjonsavdelingen, Seksjon for
vassdragsinngrep (KI)

Innhold

- Om NVE
- Konesesjonsplikt
- Konesesjonsbehandling

(Alle foto: NVE)

Om NVE

- NVE er et direktorat underlagt Olje- og energidepartementet med ansvar for å forvalte landets vann- og energiresurser
- NVE skal sikre en helhetlig og miljøvennlig forvaltning av vassdragene, fremme en effektiv kraftomsetning og kostnadseffektive energisystemer og bidra til en effektiv energibruk
- NVE har en sentral rolle i beredskapen mot flom og vassdragsulykker og leder den nasjonale kraftforsyningsberedskapen

Konsesjonsplikt

- Konsesjonsplikt etter § 8 i vannressursloven omfatter vassdragstiltak som kan være til nevneverdig skade eller ulempe for allmenne interesser: *«Ingen må iverksette vassdragstiltak som kan være til nevneverdig skade eller ulempe for noen allmenne i interesser i vassdraget eller sjøen, uten at det skjer i medhold av reglene i § 12 eller § 15, eller med konsesjon fra vassdragsmyndigheten».*

Allmenne interesser

- Uttrykket «*allmenne interesser*» brukes blant annet i vannressursloven §§ 8 og 41, og kan ha noe forskjellig mening i ulike lovverk. I vannressursloven skal uttrykket tolkes vidt. I hovedsak faller ideelle eller ikke-økonomiske interesser inn under begrepet. Eksempler kan være fiskens frie gang, allmenn ferdsel, biologisk mangfold, friluftsliv, hensyn til flom og skred, kulturminner, landskapsverdier med videre. Private interesser kan anses som en allmenn interesse dersom de samlet sett får betydning for mange mennesker.

Konsesjonsplikt

- Hvis man er usikker på om tiltaket behøver konsesjon, be NVE om en konsesjonspliktbedømmelse (vrl § 18)
- En enkel vurdering av ulempene ved tiltaket
- Hvis tiltaket ikke behøver konsesjon etter vannressursloven skal kommunen behandle tiltaket etter plan- og bygningsloven

Alminnelig lavvannføring

- *Vannressursloven § 10: « Ved uttak og bortledning av vann som endrer vannføringen i elver og bekker med årssikker vannføring, skal minst den alminnelige lavvannføringen være tilbake, hvis ikke annet følger av denne paragraf. Det samme gjelder når vann holdes tilbake ved oppdemming.*
- Hovedregelen er at det er ikke tillatt å tørrelegge vassdrag med årssikker vannføring, eller å ta ut vann fra vassdraget hvis vannføringen tilsvarer alminnelig lavvannføring eller lavere.
- Hvis man skal gjøre dette må man ha konsesjon.

Spesielt for vannuttak til snøproduksjon

- I de fleste tilfeller et anlegg med svært begrenset driftsperiode hvert år, ofte bare noen få uker på forvinteren.
- Kommer ofte i konflikt med kravet i vrl § 10 om at en minstevannføring minst tilsvarende alminnelig lavvannføring skal være tilbake i elver og bekker med årssikker vannføring.
- Snøproduksjon skjer i kalde og tørre perioder på forvinteren. I mange vassdrag sammenfaller dette med lav vannføring. Snøproduksjonsanlegg risikerer derfor å ta i bruk alminnelig lavvannføring i vassdraget.

- Størrelsen på vannuttakene er ofte svært beskjedent, men de er ofte likevel konsesjonspliktige fordi man tar av alminnelig lavvannføring.

Konsesjonsbehandling

- Veier fordelene ved tiltaket opp mot ulempene. Hvis fordelene ved tiltaket er større enn ulempene innvilges konsesjon på nærmere fastsatte vilkår (jf. vrl 25).
- NVE forutsetter alltid at det privatrettslige er avklart.

Før du søker om konsesjon

- Er det nok vann til både vannuttak og minstevannføring?
- Avklar det privatrettslige
- Er vannuttaket konsesjonspliktig?
- Behøves det avklaring etter annet lovverk?

Kort om innholdet i konsesjonssøknaden

- Det er utarbeidet en søknadsmal for vannuttak: <https://www.nve.no/vann-vassdrag-og-miljo/vannuttak-og-andre-vassdragstiltak/>
- Beskrive hva som skal gjøres
- Kart der prosjektet er inntegnet
- Vurdere virkninger for allmenne interesser
- Avbøtende tiltak?
- Det er ikke nødvendig å utføre biologisk mangfoldundersøkelser før innsendelse av konsesjonssøknad.

Saksbehandlingen

- NVE mottar et søknadsutkast for gjennomlesing. NVE vurderer om konsesjonssøknaden inneholder tilstrekkelig med informasjon og vurdering av virkninger til at søknaden kan sendes på høring.
- Konsesjonssøknaden sendes på offentlig høring med minst 6 ukers høringsfrist.
- Befaring av influens- og utbyggingsområdet sammen med høringsparter
- Vedtak

- Når det blir gitt en tillatelse (konsesjon) til et vassdragstiltak er dette en rammetillatelse til etablering. Den danner grunnlaget for detaljplanlegging av tiltaket.
- Detaljerte planer skal sendes inn for godkjenning til NVEs miljøtilsyn og damtilsyn.
- NVEs miljøtilsyn og damtilsyn følger opp byggingen av anlegg, og har også tilsyn når anlegg er satt i drift.

For mer informasjon og søknadsmaler se:

- Konesesjonspliktavurdering av vassdragstiltak: <https://www.nve.no/vann-vassdrag-og-miljo/konesesjonspliktavurdering-av-vassdragstiltak/>
- Konesesjonsbehandling (vannuttak og andre vassdragstiltak): <https://www.nve.no/vann-vassdrag-og-miljo/vannuttak-og-andre-vassdragstiltak/>

Spørsmål?

